



2. Samen leven en bestaanszekerheid

Maastricht, april '26

Samen leven en bestaanszekerheid

2025 stond volop in het teken van uitvoering. Er zijn grote stappen gezet in de uitvoering van de acties uit het beleidskader en de nadere uitwerking die daar in 2024 uit is voortgekomen (bijv. actie- en aanvalsplannen). Over het algemeen liggen we binnen dit programma op koers. Sommige in de doelenboom opgenomen resultaten zijn dit jaar gerealiseerd, voor andere geldt dat in 2025 de volgende stap is gezet om dit resultaat in 2026 of 2027 te realiseren. We verwachten dan ook dat we aan de hand van het indicatorenplan op langere termijn positieve effecten binnen onze doelstellingen gaan zien. Kanttekening daarbij is dat de onderliggende maatschappelijke problematiek binnen dit programma divers en hardnekkig is en het bereiken van vooruitgang een lange adem vraagt. Bovendien zijn we voor het behalen van de door ons gewenste resultaten en doelstellingen afhankelijk van de samenwerking met een groot en divers aantal maatschappelijke partners. Onze invloed als Provincie is binnen de maatschappelijke opgaves van dit programma beperkt, maar zeker niet onbelangrijk.

Ons beleidskader

Het [Beleidskader Samen leven en bestaanszekerheid 2024-2027](#) is op 5 april 2024 door Provinciale Staten vastgesteld. Middels dit kader wordt uitvoering gegeven aan de doelen en ambities die beschreven staan in hoofdstuk 3 Samen leven en bestaanszekerheid van het coalitieakkoord 2023-2027 'Elke Limburger telt!'

Wat hebben we bereikt?

2.1. Sociale agenda

Ten aanzien van de Sociale agenda streven we deze collegeperiode de volgende doelstellingen na:

- In 2027 zijn er minder laaggeletterden, laagdigivaardigen en mensen in armoede dan in 2023.
- In 2027 participeren er meer jongeren op de arbeidsmarkt dan in 2023.
- In 2027 zijn er meer jongeren die voldoende bewegen en gezond eten dan in 2023.
- In 2027 zijn er relatief meer bewust gekozen zwangerschappen dan in 2023.
- In 2027 worden kinderen uit een kwetsbare thuissituatie eerder herkend, erkend en ondersteund door hun netwerk.
- In 2027 voelen bewoners in geselecteerde wijken/buurtten zich meer thuis dan in 2023.
- In 2027 is er in de geselecteerde wijken/buurtten meer buurtcontact dan in 2023.
- In 2027 zijn er meer vrijwilligers- en bewonersinitiatieven dan in 2023.

Wij liggen op koers. Wij verwachten de doelstellingen in 2027 te gaan halen.

Wat merkt de Limburger ervan?

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. Hierbij is de Provincie natuurlijk ook afhankelijk van partners en andere autonome ontwikkelingen. De indicatoren worden in het voorjaar geactualiseerd middels de P&C beleidsmonitor voor Limburg voorjaar 2026.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

2.1.1. Sociale Agenda

Omschrijving

In Limburg moet iedereen mee kunnen (blijven) doen: praktisch en theoretisch geschoold, jong en oud, met en zonder migratieachtergrond. We willen een samenleving waarin iedereen veilig kan opgroeien, gezond kan leven en elkaar kan ontmoeten. Dat is nu voor te veel Limburgers niet vanzelfsprekend en dat kunnen we als Provincie niet zomaar accepteren. 2025 stond in het teken van uitvoering: sommige resultaten werden gedurende het jaar reeds zichtbaar, volgen in 2026 of 2027 op basis van de stappen die afgelopen jaar gezet zijn. In enkele gevallen trad vertraging in de samenwerking met derden op, wat resulteerde in een voordelig financieel verschil. We blijven focussen op het structureel verankeren van effectieve aanpakken. Dit doen we niet alleen maar samen met regionale en landelijke partners, waarbij we waar mogelijk ook koersen op structurele financiering vanuit de Rijksoverheid. De inzet van onze brede sociale basisinfrastructuur heeft binnen deze thematische aanpak een centrale rol.

Rol Provincie: *ondersteuner, subsidiënt, financier, partner, verbinder*

Kwaliteit

- Begin 2025 hebben 28 maatschappelijke organisaties als onderdeel van de brede sociale basisinfrastructuur een subsidie ontvangen (zie [mededeling portefeuillehouder](#)). Op 1 juli 2025 hebben wij de geactualiseerde regeling inclusief verhoogde normbedragen per organisatie vastgesteld (zie [mededeling portefeuillehouder](#)). Zo konden de organisaties tijdig hun subsidieaanvraag voor 2026 voorbereiden en indienen.
- Drie van de lopende projecten gericht op de doelgroep NEET- en VSV-jongeren zijn inmiddels afgerond, één project is nog in uitvoering tot en met 2026. Binnen het vijfde project is een projectwijzigingsverzoek met een nieuwe projectperiode door ons ontvangen. Dit verzoek wordt momenteel nog beoordeeld.
- In 2025 zijn er 7.469 kinderen uit gezinnen met een kleine beurs in Limburg in aanraking gekomen met sport en cultuur door ondersteuning van het Jeugdfonds Sport en Cultuur. Het verwachte aantal van 8.000 kinderen is dus niet behaald, maar er is t.o.v. 2024 wel sprake van een groei in bereik richting het meerjarig doel van 10.000 bereikte kinderen in 2027.
- Middels [de subsidieregeling Armoede en laaggeletterdheid 2025-2027](#) die wij in mei 2025 hebben gepubliceerd (zie [mededeling portefeuillehouder](#)) zijn drie projecten/initiatieven ondersteund die zich op armoedebestrijding en/of het tegengaan van laaggeletterdheid richten. Daarnaast waren er eind 2025 nog 8 aanvragen in behandeling. Vooral het aantal projecten op het gebied van armoede blijft een beetje achter op onze verwachting, mogelijk als gevolg van onbekendheid omdat dit een nieuw provinciaal speerpunt is. In 2026 zullen we dan ook een actieve, op potentieel geïnteresseerden gerichte communicatiecampagne voeren.
- Op 6 november 2025 organiseerden we samen met Burgerkracht Limburg en Cubiss Limburg [de conferentie 'Gelijke kansen voor iedereen'](#). Een dag vol verbinding, inzichten en inspiratie voor iedereen die zich inzet voor mensen die worstelen met armoede, laaggeletterdheid of een kwetsbare thuissituatie.
- Vanuit de uitvoering van het [Actieplan tegen Armoede](#) is daarnaast in 2025 de eerste door ons ondersteunde schuldenaanpak in Limburg gestart (in Roermond). Daarnaast startten we in augustus 2025 vanuit het [Aanvalsplan Laaggeletterdheid](#) met het aanbieden een gratis bibliotheeklidmaatschap aan Limburgers met een kleine beurs. Tot eind 2025 is dit aanbod in drie gemeenten uitgerold, met 991 afgenomen lidmaatschappen tot gevolg. Deze projectaanpak van Cubiss Limburg en de Vereniging Limburgse Bibliotheken wordt de komende jaren in heel Limburg uitgerold (zie [mededeling portefeuillehouder](#)).

- In november hebben we via een subsidieverlening aan GGD Zuid-Limburg de verdere ontwikkeling van de Kansrijke Start-aanpak ondersteund. In de periode tot en met 2027 wordt onder meer de methode Centering Zwangerschap en Centering Ouderschap verder geïmplementeerd in deze regio. GGD Limburg Noord gaf aan een subsidieaanvraag pas in 2026 in te kunnen dienen.
- In mei 2025 hebben wij subsidie verleend aan de GGD Zuid-Limburg voor [de projectpilot 'de Plasklas'](#) waarmee ouders geholpen worden bij het (eerder) zindelijk maken van hun kinderen. Dit verlaagt het risico op leerachterstanden, die kunnen ontstaan door een latere start op de basisschool. In Midden- en Noord-Limburg hebben we de implementatie van [de GIZ-methodiek](#) ondersteund, waardoor gezinnen meer passende, tijdige en effectieve ondersteuning ontvangen.
- In 2025 werd in opdracht van Provincie Limburg door Maastricht University nader onderzoek gedaan naar het verhoogd voorkomen van aangeboren afwijkingen in Limburg. De uitkomsten worden in 2026 gepubliceerd.
- Binnen de lopende interventies van Kansrijke Start hebben we in 2025 diverse meerjarige doelen uit de doelenboom behaald:
 - Binnen de projecten 'Voorzorg' en 'Nu Niet Zwanger' hebben er in 2025 (inclusief voorgaande jaren) opgeteld 1323 trajecten in Limburg plaatsgevonden. We liggen dus voor op schema om ons meerjarig doel (1350 trajecten in 2027) te behalen.
 - In 2025 waren er in Limburg 58 verloskundigen/gynaecologen die geschoold waren conform de methode 'Centering Pregnancy'. Daarmee is het meerjarig doel (50 in 2027) reeds overtroffen.
 - Binnen het project 'Stevig Ouderschap' hebben er in 2025 (inclusief voorgaande jaren) opgeteld 357 trajecten in Limburg plaatsgevonden. Dat ligt iets achter op het door ons verwachte aantal (400), maar ons meerjarige doel (800 in 2027) is nog wel in bereik.
- Eind 2025 waren er 37 scholen in Limburg die via het concept van de Gezonde Basisschool van de Toekomst werken, waardoor er ca. 8.000 kinderen gezonder eten en meer bewegen. Gedurende 2025 hebben we het gesprek gecontinueerd om financiële ondersteuning vanuit de Rijksoverheid voor deze scholen te waarborgen. Dit in samenhang met de uitvoering van [motie 3029 Jenneskens](#) en [motie 3124 Van Bijnen](#).
- Als gevolg van uitgestelde besluitvorming bij gemeenten lukte het beide GGD'en niet om de subsidieaanvraag t.b.v. de verdere uitrol van Keigezond Limburg in 2025 in te dienen. We verwachten deze aanvraag in de eerste helft van 2026 alsnog te ontvangen.
- Op 20 november 2025 organiseerden wij voor het tiende jaar op rij [de conferentie van de Beweging Limburg tegen Kindermishandeling](#) voor Limburgse professionals uit de jeugdhulpverlening, kinderopvang, onderwijs, veiligheid, zorg, jeugdbescherming en jongerenwerk.
- Door subsidieverlening aan de regio Noord- en Midden-Limburg begin 2025, kon de uitrol naar alle Limburgse scholen (primair onderwijs) in het Handle with Care netwerk opgestart worden. De daadwerkelijke uitrol zal naar verwachting in 2026 worden gerealiseerd, waardoor meer Limburgse kinderen in een kwetsbare thuissituatie eerder worden herkend, erkend en ondersteund door hun netwerk.
- Vrijwilligers zijn de motor van een sociaal, vitaal en leefbaar Limburg. Als provinciaal vrijwilligerscompliment organiseerden we op 6 december 2025 het eerste [Limburgse vrijwilligersontbijt](#). Elke Limburgse burgemeester kon vrijwilligers uit zijn/haar gemeente tijdens dit ontbijt in het zonnetje laten zetten. Daarnaast uitten we 2025 onze waardering en vroegen we aandacht voor de diversiteit van de vrijwillige inzet via het communicatietraject uit het [Actieplan Vrijwilligers](#) (zie bijvoorbeeld [het portret van Guido](#)).
- In 2025 zijn er 83 'sociale' projecten (waaronder vrijwilligers- en burgerinitiatieven) ondersteund vanuit de voormalige Participatieregeling en de huidige Limburgse [Leefbaarheidsaanpak](#). Dat is fors meer dan vooraf gedacht en het aantal kan nog iets hoger uitvallen omdat er nog een aantal aanvragen in behandeling zijn.

- In juli 2025 hebben we samen met Oranje Fonds het Limburg Samen Sterk-fonds opgericht (zie [mededeling portefeuillehouder](#)). Vanuit dit fonds zijn reeds 5 projecten ondersteund die de sociale cohesie in Limburg bevorderen en tevens een positieve bijdrage leveren aan participatie en inclusie in onze provincie.
- In december 2025 bent u geïnformeerd over de voortgang van de [Integrale Aanpak Arbeidsmigratie Limburg 2025-2027 Waardig Werken en Wonen](#) die we uitvoeren conform [motie 3014 Berghorst c.s](#) (zie [mededeling portefeuillehouder](#)).
- In de laatste weken van 2025 zijn wij ook gestart met de uitvoering van [amendement 203 Smeets](#), [motie 3234 Absil](#), [motie 3257 Van Bijnen](#) en [motie 3260 Smeets](#), die u heeft aangenomen bij de behandeling van de Programmabegroting 2026.

Kwaliteit (indicator)

Tijd

- We hebben binnen dit product vrijwel alle voor 2025 voorgenomen resultaten behaald.
- Binnen enkele specifieke projecten zagen we vertraging in de totstandkoming van een subsidieaanvraag (Kansrijke Start Noord-/Midden-Limburg en Kegezond Limburg) of uitvoering van een project (Handle with Care Noord-/Midden-Limburg). Reden hiervoor is bijvoorbeeld financiële onduidelijkheid bij projectpartners. Dit leidt tot een later ingediende subsidieaanvraag en/of een verzoek tot projectduurverlenging.

Tijd (indicator)

Geld

Voor de uitvoering van product 2.1.1. Sociale Agenda zijn in 2025 de lasten begroot op € 15,63 mln. De realisatie 2025 bedraagt € 12,79 mln. Hierdoor ontstaat er een voordelig verschil van € 2,84 mln. Dit verschil in 2025 heeft betrekking op:

- Een door PS op 7 november 2025 aangenomen Amendement 203 Gratis krant (€ 0,15 mln.). De verdere uitvoering hiervan zal in 2026 worden opgepakt;
- de meerjarige Integrale aanpak arbeidsmigratie 2025-2027 (€ 0,34 mln.); zoals hiervoor onder 'Kwaliteit' vermeld zijn de Staten over de voortgang geïnformeerd;
- Vertraging in de afhandeling van subsidieaanvragen. Bij een aantal aanvragen is nog niet aan alle voorwaarden voldaan, waardoor de afhandeling in 2026 moet plaatsvinden (€ 0,38 mln.);
- Een aangepaste fasering van de te verwachten uitgaven van meerjarige projecten in de Investeringsagenda Noord-Limburg (0,13 mln.);
- Minder subsidieaanvragen voor diverse subsidieregelingen (€ 0,69 mln.), zoals hiervoor onder 'Kwaliteit' is vermeld. Dit restant blijft deels beschikbaar in de Programmareserve Sociale Agenda (€ 0,30 mln.) en vervalt deels ten gunste van het resultaat (€ 0,39 mln.);
- Zoals hiervoor onder 'Tijd' is vermeld, is er vertraging ontstaan in de totstandkoming van een aantal subsidieaanvragen (€ 0,66 mln.). Dit restant blijft beschikbaar in de Programmareserve Sociale Agenda.

Om te voldoen aan onze verplichtingen en verdere uitvoering van bestaand beleid mogelijk te maken, wordt € 1,50 mln. overgeboekt naar 2026 e.v. via de overboekingsvoorstellen.

Geld (indicator)

Wat hebben we bereikt?

2.2. Krachtige gemeenschappen in wijken en dorpen

Ten aanzien van krachtige gemeenschappen in wijken en dorpen streven we deze collegeperiode de volgende doelstelling na:

- In 2027 zijn de Limburgse wijken, buurten en dorpen leefbaarder en veiliger geworden dan in 2023.

We liggen op koers, maar hebben in 2025 enige vertraging opgelopen bij het sluiten van de samenwerkingsovereenkomsten door de benodigde afstemming met lokale netwerken. We verwachten onze doelen voor 2027 alsnog te behalen, aangezien de resterende overeenkomsten in de eerste helft van 2026 worden gesloten.

Wat merkt de Limburger ervan?

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. Hierbij is de Provincie natuurlijk ook afhankelijk van partners en andere autonome ontwikkelingen. De indicatoren worden in het voorjaar geactualiseerd middels de P&C beleidsmonitor voor Limburg voorjaar 2026.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

2.2.1. Krachtige gemeenschappen in wijken en dorpen

Omschrijving

De leefbaarheid van wijken, buurten en kernen in Limburg wordt deels bepaald door de fysieke kwaliteit van huizen, straten en voorzieningen. Minstens zo belangrijk is echter het “sociale weefsel” van deze gemeenschappen. In bepaalde gemeenschappen in Limburgse wijken en dorpen is de (sociale) problematiek dermate groot en complex dat thema's meerjarig en in samenhang moeten worden opgepakt. Denk hierbij aan thema's als veiligheid, gezondheid, leren, werken en wonen. Limburgse dorpen kennen op sociaal vlak ook uitdagingen, bijvoorbeeld ten aanzien van een steeds hogere druk op het voorzieningenniveau, met negatieve gevolgen op de sociale cohesie in deze kernen. Op basis van data is in kaart gebracht in welke wijken en dorpen de nood hoog is, wat vervolgens heeft geleid tot gesprekken met stakeholders in deze gebieden. Het jaar 2025 stond in het teken van de aanloop naar integrale en langjarige gebiedsgerichte aanpakken in de volgende gemeenten:

- Beesel: Reuver/Offenbeek;
- Heerlen: Heerlen - Noord;
- Kerkrade: Kerkrade - Oost;
- Maastricht: Pottenberg en Nazareth;
- Roermond: Donderberg;
- Sittard-Geleen: Geleen-Zuid;
- Vaals: Vallisveld;
- Venlo: Vastenavondkamp - Blerick.

Deze acht gebiedsgerichte aanpakken voeren wij uiteraard niet alleen uit, maar samen met lokale allianties van partijen die bereid zijn om additioneel te investeren in deze gebieden (denk aan gemeenten, woningcorporaties, zorgverzekeraars, MUMC+, zorg- en welzijnsorganisaties, onderwijs- en kennisinstellingen etc.). Als Provincie zien wij onze rol als facilitator en als verbinder om samen met de stakeholders tot een gezamenlijke aanpak en uitvoering te komen. Waar we verwachten in elk van deze gebieden in 2025 een samenwerkingsovereenkomst met deze partijen te kunnen sluiten, duurde dat langer dan gepland. Wij investeren mee aan initiatieven die een bijdrage leveren aan de vijf doelen van het beleidskader. Aangezien de samenwerkingsovereenkomsten nog niet overal gesloten zijn, volgt de uitvoering (met bijbehorende financiële inzet) ook later. Dat is terug te zien in het voordelige financiële verschil. De geleerde lessen, werkzame interventies en knelpunten delen wij in een lerend netwerk. Samen met onze Limburgse partners zetten wij o.a. via de uitwerking van een propositie 'Sociaal en Veerkrachtig' Limburg in op lobby richting Den Haag en Brussel om tot een structurele aanpak te komen en wij delen kennis met gemeenten in Limburg die niet hierboven genoemd zijn.

Rol Provincie: *facilitator, subsidiënt, financier, verbinder, partner*

Kwaliteit

- Halverwege 2025 zijn met de acht hierboven genoemde gemeenten intentieovereenkomsten voor langjarige gebiedsgerichte aanpakken gesloten (zie [mededeling portefeuillehouder](#)). In november sloten we ook [de eerste samenwerkingsovereenkomst](#) voor de aanpak in Kerkrade, de overige verwachten we in Q1-2026 te sluiten. Dit duurt iets langer dan vooraf gedacht, maar bood ons wel de kans optimale aansluiting bij het lokale netwerk en de bestaande samenwerking te vinden. Dit beschouwen we als een essentiële voorwaarde voor een duurzame en ambitieuze samenwerking in de acht gebieden. Ten aanzien van de wijken Donderberg en Vastenavondkamp zijn gedurende de aanloop naar de nieuwe samenwerkingsovereenkomst de reeds lopende uitvoeringsplannen gecontinueerd, conform de geldende beschikking en afspraken.
- Via de regelingen van [de Leefbaarheidsaanpak](#) (zie ook 2.1.1. Sociale Agenda en 5.1.1. Leefbare steden en dorpen) geven wij ondersteuning aan kleinschalige (inwoners)initiatieven en initiatieven van stichtingen/verenigingen/coöperaties, ter bevordering van de sociale cohesie en leefbaarheid in dorpen en buurten. In 2025 zijn er minimaal 83 'sociale' projecten (waaronder vrijwilligers- en burgerinitiatieven) ondersteund vanuit de voormalige Participatieregeling en de huidige Limburgse Leefbaarheidsaanpak. Dat is fors meer dan vooraf gedacht en het aantal kan nog iets hoger uitvallen omdat er nog een aantal aanvragen in behandeling zijn.
- I.s.m. de acht gebiedsgerichte aanpakken zijn we dit jaar gestart met een lerend netwerk. Hierin willen we de ervaringen en goede voorbeelden van de gebiedsgerichte aanpak met betrokken professionals delen. Maar ook de aanpakken, interventies en vraagstukken waar het niet goed of moeizaam loopt of knelpunten worden ervaren. Met behulp van elkaar of externe experts (o.a. een pool van professionals) wordt er dan gezocht naar oplossingen. Een van de thema's die binnen dit netwerk met elkaar zal worden opgepakt, is het komen tot een effectieve monitoring van de diverse aanpakken. Deze en andere inzichten willen we in het kader van kennisdeling ook beschikbaar stellen voor de wijken en dorpen die niet geselecteerd zijn.
- Conform een aantal toegezegde acties hebben uw Staten twee werkbezoeken afgelegd aan Veulen/Castenray (mei 2025) en aan Heerlen-Noord (juni 2025) in relatie tot het beleidskader Samen Leven en Bestaanszekerheid en de gebiedsgerichte aanpak.

- Op 24 oktober 2025 hebben wij u geïnformeerd over de uitvoering van [motie 3049 Wolters c.s.](#) en [amendement 185 Berghorst c.s.](#) in samenhang met de 8 in ontwikkeling zijnde gebiedsgerichte aanpakken en de propositie Sociaal en Veerkrachtig Limburg (zie [mededeling portefeuillehouder](#)). De Provincie Limburg is penvoerder van deze propositie, maar het betreft een gezamenlijk product van de Bestuurlijke Alliantie Gebiedsgerichte aanpak. Doel van deze alliantie is om met publieke en maatschappelijke partijen een langjarig commitment op bestuurlijk niveau aan te gaan om samen doorbraken en interventies binnen gebiedsgerichte aanpakken te initiëren. Dit gebeurt onder andere door het identificeren van best practices en knelpunten. Deze worden door de partijen gebundeld en gezamenlijk uitgedragen, met als doel Limburg op sociaal gebied krachtig vooruit te helpen en te adresseren en profileren samen met en richting het Rijk en Europa.

Kwaliteit (indicator)

Tijd

In 2025 zijn de intentieovereenkomsten voor de acht langjarige gebiedsgerichte aanpakken gesloten. We streefden er naar ook in dit jaar reeds de samenwerkingsovereenkomsten te sluiten, maar dat duurde iets langer dan gepland omdat het meer tijd kostte om tot een optimale aansluiting bij het lokale netwerk en de bestaande samenwerking te komen. We verwachten in de eerste helft van 2026 de overige 7 samenwerkingsovereenkomsten te sluiten.

Tijd (indicator)

Geld

Voor de uitvoering van product 2.2.1. Krachtige gemeenschappen in wijken en dorpen zijn in 2025 de lasten begroot op € 5,65 mln. De realisatie 2025 bedraagt € 1,89 mln. Hierdoor ontstaat er een voordelig verschil van € 3,77 mln. Dit verschil in 2025 heeft betrekking op:

- Gebiedsgerichte wijkenaanpak; zoals hiervoor onder 'Kwaliteit' is aangegeven, gaat het om langjarige gebiedsgerichte aanpak. De hiervoor in 2025 beschikbaar gestelde middelen moeten voor de verdere uitwerking en afhandeling van subsidieaanvragen naar 2026 worden overgeboekt (€ 2,00 mln.);
- Een aangepaste fasering van de te verwachten uitgaven van het meerjarige project Vastenavondkamp Venlo (€ 1,43 mln.);
- Meerjarige Leefbaarheidsaanpak (€ 0,27 mln.); de hiervoor beschikbaar gestelde middelen moeten beschikbaar blijven voor de hele projectperiode.

Om te voldoen aan onze verplichtingen en verdere uitvoering van bestaand beleid mogelijk te maken, wordt € 3,70 mln. overgeboekt naar 2026 e.v. via de overboekingsvoorstellen.

Geld (indicator)

Wat hebben we bereikt?

2.3. Sport en bewegen

Ten aanzien van Sport en Bewegen streven we deze collegeperiode de volgende doelstellingen na:

- In 2027 voldoen meer Limburgers aan de beweegrichtlijn dan in 2023.

- In 2027 worden er meer Limburgers bereikt door de sport-/beweegactiviteiten van de sociale basisinfrastructuur dan in 2023.

Wij liggen op koers. Wij verwachten de doelstellingen in 2027 te gaan halen.

Wat merkt de Limburger ervan?

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. Hierbij is de Provincie natuurlijk ook afhankelijk van partners en andere autonome ontwikkelingen. De indicatoren worden in het voorjaar geactualiseerd middels de P&C beleidsmonitor voor Limburg voorjaar 2026.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

2.3.1. Sport en bewegen

Omschrijving

In onze provincie is het bevorderen van sport en bewegen van groot belang. We scoren immers niet goed bij allerlei indicatoren die onze gezondheid meten. Bovendien leiden sporten en sportevenementen tot nieuwe ontmoetingen en andere manieren van samenzijn. Dat is belangrijk voor de sociale cohesie. Daarom moet iedereen die wil sporten, kunnen sporten. 2025 stond in het teken van uitvoering: sommige resultaten werden gedurende het jaar reeds zichtbaar, anderen volgen in 2026 of 2027 op basis van de stappen die afgelopen jaar gezet zijn. In enkele gevallen trad vertraging in de samenwerking met derden op, wat resulteerde in een voordelig financieel verschil. We blijven focussen op het versterken van verbinding en samenwerking, zowel binnen de sportsector als in samenhang met het sociaal domein. De inzet van onze brede sociale basisinfrastructuur heeft binnen deze thematische aanpak een centrale rol.

Rol Provincie: *subsidiënt, procesmanager, financier*

Kwaliteit

- Begin 2025 hebben alle dertien bestaande sporttakplatforms als onderdeel van de brede sociale basisinfrastructuur een subsidie ontvangen voor de uitvoering van hun werkplannen (zie [mededeling portefeuillehouder](#)). Van de drie beschikbare plekken voor nieuwe organisaties is er één ingevuld, door Limburg Walking+ (wandelsport). Op 1 juli 2025 hebben wij de geactualiseerde regeling inclusief verhoogde normbedragen per organisatie vastgesteld (zie [mededeling portefeuillehouder](#)). Zo konden de organisaties tijdig hun subsidieaanvraag voor 2026 voorbereiden en indienen.
- Eind 2025 waren er 1.133 topsporters en talenten geregistreerd bij Coöperatie Limburg Sport waardoor ze in aanmerking komen voor ondersteuning in hun (top)sportcarrière. Het aantal zal hoger uitkomen, want er waren nog 601 aanvragen in behandeling. In 2025 zijn er 98 sporters uitgestroomd; zij zijn niet meer actief als topsporter of talent.
- In de tweede helft van 2025 hebben we de uitvoering van de opdracht door Watersley Sports & Talentpark BV geëvalueerd (zie [mededeling portefeuillehouder](#)). Op grond van deze evaluatie is de opdracht tot en met 2027 verlengd.
- Voor de ondersteuning van topsportevenementen met een activerend breedtesportprogramma in de jaren 2025-2027 hebben we begin januari 2025 een subsidieregeling gepubliceerd (zie [mededeling portefeuillehouder](#)). Het subsidieplafond van deze regeling was eind 2025 volledig uitgeput; er zijn vier topsportevenementen ondersteund.

- Vanuit de laagdrempelige en breed gewaardeerde subsidieregeling voor bovenlokale (sport)evenementen hebben we in 2025 28 breedtesportevenementen ondersteund. Een aantal aanvragen is nog in behandeling, dus het aantal kan nog hoger uitvallen. Op initiatief van uw Staten (amendementen [204](#) en [205 Goossen-Absil](#)) hebben wij van deze regeling het subsidieplafond verhoogd en de looptijd verlengd, om nog meer initiatieven te kunnen ondersteunen (zie [mededeling portefeuillehouder](#)).
- Op [7 oktober](#) en [21 oktober](#) 2025 bent u conform toezegging 9722 geïnformeerd over de bijdragen van de sport- en bewegakkoorden aan de provinciale doelstellingen. In oktober werd ook het eerste van de drie akkoorden gesloten met de regio [Midden-Limburg](#) (zie ook [mededeling portefeuillehouder](#)). De regio [Noord-Limburg](#) is in januari 2026 gevolgd en ook Zuid-Limburg wordt verwacht in de eerste helft van 2026. Per regio volgt nu een uitvoeringsplan, waarin ook duidelijk wordt op welke manier er bijdragen worden geleverd aan [motie 3032 Goossen c.s.](#), de [motie 3110 Van Bijnen](#) en de [motie 3134 Absil c.s.](#).
- Vanuit de uitvoering van [amendement 187 Smeets c.s.](#) hebben wij via Coöperatie Limburg Sport een Paralympisch Topsporttalentfonds ingesteld (zie ook [de mededeling portefeuillehouder](#)). In het proces van de sport- en bewegakkoorden (zie vorige bullet) wordt met gemeenten gesproken over (financiële) aansluiting bij dit fonds.

Kwaliteit (indicator) ■

Tijd

- We hebben vrijwel alle voorgenomen resultaten voor dit product in 2025 behaald.
- In het proces van de sport- en bewegakkoorden duurde het sluiten van de akkoorden in de drie regio's wat langer dan gepland. Een deel van deze vertraging werd veroorzaakt door beperkte capaciteit bij gemeenten. Mede daarom hebben we desgevraagd een financiële bijdrage per regio toegezegd ten behoeve van de inzet van een formateur, die helpt in het omzetten van de regionale sport- en bewegakkoorden tot concrete uitvoering. Deze inzet zal in 2026 in elk van de regio's plaatsvinden, waarna uitvoering start.

Tijd (indicator) ■

Geld

Voor de uitvoering van product 2.3.1. Sport en bewegen zijn in 2025 de lasten begroot op € 5,24 mln. De realisatie 2025 bedraagt € 3,56 mln. Hierdoor ontstaat er een voordelig verschil van € 1,68 mln. Dit verschil in 2025 heeft betrekking op:

- Zoals hiervoor onder 'Tijd' vermeld heeft het proces van de sport- en bewegakkoorden langer geduurd dan gepland. De voor deze akkoorden beschikbaar gestelde middelen moeten deels beschikbaar blijven voor de verdere uitwerking in 2026 (€ 0,98 mln.);
- Een efficiëntere invulling van de Steunfunctie Sport, middels de opdrachtverlening aan Coöperatie Limburg Sport en de regionale sport- en bewegakkoorden. Het restant (€ 0,70 mln.) kan vervallen ten gunste van het resultaat. De omvang van dit budget nemen wij mee in onze analyse in het kader van de structurele borging van de Sociale Agenda ([toezegging 9770](#)).

Om te voldoen aan onze verplichtingen en verdere uitvoering van bestaand beleid mogelijk te maken, wordt € 0,82 mln. overgeboekt naar 2026 e.v. via de overboekingsvoorstellen.

Geld (indicator) ■

Wat heeft het ons gekost?

Voor het behalen van de resultaten van programma 2 Samen leven en bestaanszekerheid bedragen de lasten in 2025 € 26,52 mln. Dit is € 8,28 mln. lager dan de begroting na wijziging 2025 (€ 26,52 mln.). De belangrijkste oorzaken zijn:

- vertraging in de afhandeling van subsidieaanvragen (€ 0,75 mln.);
- aangepaste fasering van de te verwachten uitgaven van meerjarige projecten, waaronder gebiedsgerichte wijkenaanpak (€ 3,43 mln.) en leefbaarheidsaanpak en de regionale sportakkoorden (€ 1,70 mln.);
- minder subsidieaanvragen voor diverse subsidieregelingen (w.o. armoede en laaggeletterdheid € 0,68 mln.).

Voor de verdere uitvoering van bestaand beleid wordt per saldo € 6,01 mln. overgeboekt naar 2026 e.v. via de overboekingsvoorstellen, zie hoofdstuk 'Doorwerking naar begroting 2026 - 2029'.

Het exploitatieresultaat 2025 van dit programma bedraagt € 14,28 mln. Dat is € 3,17 mln. lager dan begroot.

De financiële afwijkingen tussen de begroting en de realisatie bij de verschillende producten zijn toegelicht bij "Wat gaan we daarvoor doen?", onderdeel 'Geld'.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Vershil begroting na wijziging en realisatie 2025
Lasten				
2 Samen leven en bestaanszekerheid				
2.1 Sociale agenda				
2.1.1 Sociale agenda	13.166	15.633	12.793	2.841
Totaal 2.1 Sociale agenda	13.166	15.633	12.793	2.841
2.2 Krachtige gemeenschappen in wijken en dorpen				
2.2.1 Krachtige gemeenschappen in wijken en dorpen	1.995	5.653	1.886	3.767
Totaal 2.2 Krachtige gemeenschappen in wijken en dorpen	1.995	5.653	1.886	3.767
2.3 Sport en bewegen				
2.3.1 Sport en bewegen	5.101	5.237	3.560	1.677
Totaal 2.3 Sport en bewegen	5.101	5.237	3.560	1.677
Totaal 2 Samen leven en bestaanszekerheid	20.262	26.523	18.239	8.284
Totaal Lasten	20.262	26.523	18.239	8.284

2. Samen leven en bestaanszekerheid

Exploitatie	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Vershil begroting na wijziging en realisatie 2025
Baten				
2 Samen leven en bestaanszekerheid				
2.2 Krachtige gemeenschappen in wijken en dorpen				
2.2.1 Krachtige gemeenschappen in wijken en dorpen	0	265	265	0
Totaal 2.2 Krachtige gemeenschappen in wijken en dorpen	0	265	265	0
Totaal 2 Samen leven en bestaanszekerheid	0	265	265	0
Totaal Baten	0	265	265	0
Saldo van baten en lasten	-20.262	-26.259	-17.975	-8.284
Stortingen in reserves				
2 Samen leven en bestaanszekerheid				
2.1 Sociale agenda				
2.1.1 Sociale agenda	0	0	132	-132
Totaal 2.1 Sociale agenda	0	0	132	-132
2.2 Krachtige gemeenschappen in wijken en dorpen				
2.2.1 Krachtige gemeenschappen in wijken en dorpen	0	0	689	-689
Totaal 2.2 Krachtige gemeenschappen in wijken en dorpen	0	0	689	-689
Totaal 2 Samen leven en bestaanszekerheid	0	0	821	-821
Totaal Stortingen in reserves	0	0	821	-821
Onttrekkingen aan reserves				
2 Samen leven en bestaanszekerheid				
2.1 Sociale agenda				
2.1.1 Sociale agenda	3.367	4.005	3.337	668
Totaal 2.1 Sociale agenda	3.367	4.005	3.337	668

2. Samen leven en bestaanszekerheid

Exploitatie	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Vershil begroting na wijziging en realisatie 2025
2.2 Krachtige gemeenschappen in wijken en dorpen				
2.2.1 Krachtige gemeenschappen in wijken en dorpen	1.387	4.481	926	3.555
Totaal 2.2 Krachtige gemeenschappen in wijken en dorpen	1.387	4.481	926	3.555
2.3 Sport en bewegen				
2.3.1 Sport en bewegen	350	323	251	72
Totaal 2.3 Sport en bewegen	350	323	251	72
Totaal 2 Samen leven en bestaanszekerheid	5.103	8.809	4.514	4.295
Totaal Onttrekkingen aan reserves	5.103	8.809	4.514	4.295
Saldo mutatie reserves	5.103	8.809	3.693	5.116
Resultaat	-15.159	-17.450	-14.282	-3.168

2. Samen leven en bestaanszekerheid